

SLOVNÍ ZÁSoba

- Základem rozvoje myšlení dítěte
- Je závislá na dobré úrovni slyšení
- **Úroveň myšlení a úroveň řeči jsou v přímé souvislosti**
- Nejprve je velmi konkrétní, vázaná na určité předměty, činnosti,...
- Její vývoj závisí na předchozích zkušenostech dítěte, chápání vztahů a souvislostí
- Dítě musí nejprve slovo pochopit, aby se stalo součástí jeho slovní zásoby
- PASIVNÍ SLOVNÍ ZÁSoba: dítě výrazu rozumí, ale nepoužívá jej
- AKTIVNÍ SLOVNÍ ZÁSoba: aktivní používání
- Získávání informací ze zdrojů jako TV apod. může vést k tvorbě větší pasivní slovní zásoby-obsah slov není dostatečně vysvětlen a pochopen

Rozvoj pasivní slovní zásoby

- Vysvětlování situací okolo, význam věcí
- Navštěvování různých míst, prostředí
- Vystavování novým situacím a jejich komentování
- Ukaž mi na obrázku...psa, holčičku, domeček,...

Rozvoj aktivní slovní zásoby

- V citlivých obdobích odpovídat na otázky dětí (Proč, Jak, Kdo je to, Co je to)
- Vzájemné vyprávění si, prohlížení knížky, encyklopedie, vhodné časopisy
- Pojmenuj obrázky, řekni, co lidé dělají, z čeho je to vyrobené, proč je to důležité

Cvičení na rozvoj aktivní a pasivní slovní zásoby

- Běžný rozhovor, komentáře k situaci, knížky, básničky
- Hry s rozšiřující **řadou slov** např: Vzal jsem si na pustý ostrov..., Co jezdí: auto, motorka, kolo, tramvaj,...
- Co kdo dělá?** Maminka vaří, peče, stará se o sestřičku,..
- Jaké to je?** Dřevěné, velké, staré,...
- Hry se slovy:** protiklady, přirovnání, stupňování,...
- Hledání nadřazeného pojmu** (zelená, modrá, červená =barvy)
- Hry s rýmem:** hledat rým na obrázek, obměny v básničkách: Přijel kmotr z poličky, přivezl nám kuličky (hruštičky, kytičky,...)
- Hledání a využívání synonym**
- Hledání a práce s protiklady**
- Hledání a rozlišování slov citově zabarvených** (dům-domeček, chaloupka-chatrč)

VYJADŘOVACÍ POHOTOVOST

- **Úzce souvisí s aktivní slovní zásobou**
- Také s gramatikou a stavbou věty
- Chyby jsou běžné **do 4 let** věku (tzv. fyziologický dysgramatismus)
- V předškolním roce by se problémy měly vyskytovat už velice zřídka např. u neobvyklých slov či cizího tématu
- **Vyjadřovací neobratnost přináší problémy ve školním věku!**

Cvičení

- Hádanky:** Myslím si věc, zvíře, osobu,...
- Větný rozbor naruby:** zvolíme si podnět např. máma. Co dělá? Vaří. Co vaří? Polévku. Proč? Co do ní dává,...
- Vyprávění podle obrázkového příběhu:** rozstříhaný příběh skládáme a vyprávíme děj
- Řešení situací:** C bys dělal kdyby...ses ztratil ve městě, chytil zlatou rybku, bydlel na hradě,...(upozorníme dítě na výhody a nevýhody, společně vybereme nejlepší řešení)

WEBY A FACEBOOKOVÉ PLATFORMY, KDE MŮŽETE NAJÍT ZAJÍMAVÉ INFORMACE:

- „PROSLOVA“
- „ŘEČIŠTĚ“
- „PRO MLUVÍ“